

Caracterizarea personajului Stanica Ratiu din opera Enigma Otiliei scrisa de George Calinescu-a doua parte

Ca si naratorul balzacian, naratorul din romanul lui G. Calinescu are placerea scrupuloasa a amanuntelor fizice selectate cu rigoare in vederea dezvaluirii psihologiei personajului; ceea ce il defineste in chip specific, sunt, in schimb, simtul spectaculosului comic si "ochiul estetului".

Contrastele pe care naratorul le semnaleaza prin portretizarea lui Stanica sugereaza lipsa de gust vestimentar (ce asaza eroul sub semnul ridicolului), dar totodata prefigureaza contrastele comportamentale si temperamentul antitetic, ce reprezinta esenta acestui personaj.

Dupa ce este astfel descris, Stanica Ratiu este surprins de catre narator intr-o atitudine caracteristica, perorand demagogic pe marginea uneia dintre temele lui preferate - institutia familiei. Eroul are placerea vorbirii gratuite, in descendenta personajelor din "momentele" lui Caragiale, Lache si Mache.

Caracter mobil, Stanica Ratiu joaca rolul primordial in configurarea intrigii romanului: la nivelul evenimentelor, miscarea epica este posibila datorita strategiilor sale de imbogatire si de ascensiune sociala.

Avocat fara procese, eroul ilustreaza vointa, specifica arivistilor, a lansarii in viata "cu o mare lacomie de a-si face o situatie prin familie". Faptul ca are oroare de meserii lucrative nu dovedeste ca ar fi incapabil sa-si exercite pro-fesia. In romanul realist destinul personajului este conditionat economic. In convingerea lui Stanica si a rudelor sale, pretentia de a se realiza prin casatorie este legitima: intotdeauna "casatoria unui barbat trebuie sa fie conditionata numai de avere". Astfel se justifica agitatia lui continua, nerabdarea infrigurata, dinamica fecunda a ideilor.

Judecat in relatie cu celelalte personaje, ubicuitatea este, inainte de toate, vocatia lui. "Inevitabilul Stanica" apare cand si unde nu este asteptat si dispare atunci cand este cautat, se confeseaza interesat si stie sa se strecoare indiscret in sufletele tuturor. Odata, dupa ce afla de intentia lui mos Costache de a o adopta pe Otilia, Stanica se ivateste in mod neasteptat in camera acesteia, pentru a-i propune "o uniune de conceptii, pe linii mari". Pe Felix, tulburat de plecarea Otiliei la mosie, cu Pascalopol, il duce la un restaurant, unde acesta o cunoaste pe Georgeta.